

عنوان مقاله:

نقد کتاب جنبش‌های اسلامی در قفقاز شمالی

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه های علوم انسانی، دوره 20، شماره 9 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

سیده مطهره حسینی - استادیار علوم سیاسی، دانشگاه پیام نور، ایران.

فاطمه عیدی - استادیار مدیریت، دانشگاه پیام نور

رضیه موسوی فر - استادیار علوم سیاسی، دانشگاه حکیم سبزواری

خلاصه مقاله:

«آنا زلکینا» در کتاب «جنبش‌های اسلامی در قفقاز شمالی» (در اصل با عنوان «در جستجوی خدا و آزادی؛ واکنش صوفیان به پیشروی روسیه در قفقاز شمالی») به رابطه حوزه اندیشه‌ها و گستره واقعیت‌ها، به ویژه اینکه چگونه یک دین می‌تواند ارزشها، نظام اجتماعی و فرهنگ حقوقی یک جامعه را دگرگون کند، می‌پردازد. توجه ویژه کتاب به تأثیر یک حلقه عرفانی، سیاسی و تاریخی است که با هدف مطالعه قفقاز در آستانه حمله روس‌ها تهیه و تدوین شده است. در این مقاله ضمن مطالعه بخش‌های مختلف کتاب و محتوای آن، فحوای کلام زلکینا از بحث درباره تصوف در روسیه بررسی شده و با بیان نقاط ضعف و کاستی‌های محتوایی کتاب، نقاط قوت آن و فصول بدیعی نیز معرفی شده است. اشکالات ترجمه‌ای کتاب نیز در بخش نقد شکلی در پایان این نوشته آمده است. روش مطالعاتی مقاله، اسنادی و مراجعه به منابع کتابخانه‌ای است. نتیجه گیری مقاله نشان می‌دهد که رویکرد سیاسی هویت فرهنگی مسلمانان منطقه قفقاز، تصوف را به عنوان بستر مقاومت مسلمانان آسیای مرکزی و قفقاز در برابر حاکمان مستبد و ضد دین بکار گرفته است.

کلمات کلیدی:

تصوف قفقاز، قادریه، شیخ منصور، حمزه بیک، امام شامل، نقش‌بنده سیاسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1158222>

